המוסד הישראלי
לבוררות עסקית

מייסודו של איגוד לשכות המסחר
ע"ש פרופ' סמדר אוטולנגי ז"ל

כללי המוסד הישראלי לבוררות עסקית

<u>סעיף בוררות מומלץ</u>:

כל סכסוך או חילוקי דיעות בין הצדדים בקשר עם חוזה זה ימסרו לבוררות במוסד הישראלי לבוררות עסקית, שתתנהל על-פי כלליו.

נוסח בתוקף מיום 1.12.2026

מייסודו של איגוד לשכות המסחר
ע"ש פרופ' סמדר אוטולנגי ז"ל

אוריאל לין, עו"ד

יו"ר

מנשה כהן, עו"ד

נשיא

בית לשכות המסחר רח' החשמונאים 84, תל-אביב
טל. 03-5631052 פקס. 03-6242751
E-mail: info@borerut.com www.borerut.com

תוכן עניינים

סעיף בוררות מומלץ 2
כלל 1 : הגדרות 3
כלל 2 : בקשה לקיום בוררות 4
כלל 3 : הבורר 5
כלל 4 : ישיבה מקדמית 6
כלל 5 : כתבי טענות 7
כלל 6 : ניהול הבוררות 8
כלל 7 : סעדים זמניים 12
כלל 8 : פסק הבוררות 15
כלל 9 : פשרה 15
כלל 10 : ערכאת ערעור 16
כלל 11 : סירוב לבוררות/ הפסקת בוררות 18
כלל 12 : סמכויות עזר של מזכירות המוסד לבוררות 19
כלל 13 : תשלומים 19
כלל 14 : שימוש בבינה מלאכותית בהליכי בוררות 21

נספח:

הסכם לקיום בוררות 25

<u>סעיף בוררות מומלץ</u>:

כל סכסוך או חילוקי דיעות בין הצדדים בקשר עם חוזה זה ימסרו לבוררות במוסד הישראלי לבוררות עסקית, שתתנהל על-פי כלליו.

כללי המוסד הישראלי
לבוררות עסקית

המוסד הישראלי לבוררות עסקית מיסודו של איגוד לשכות המסחר הוא גוף ציבורי עצמאי, שהוקם בשנת 1989 כמוסד הראשון ביישראל ליישוב סכסוכים. המוסד ניהל אלפי תיקי בוררות מקומיים ובינלאומיים והוא פועל ללא כוונת רווח.

צדדים המסכימים למסור סכסוך להכרעה בבוררות שתיערך במוסד הישראלי לבוררות עסקית, ייראו כמסכימים לכך שהבוררות תתנהל על-פי הכללים של המוסד לבוררות כפי שיהיו בתוקף ביום תחילת הבוררות.

כלל 1: הגדרות

בכללים אלו יהיה למושגים שלהלן הפירוש המופיע לצידם:

הנשיא - נשיא המוסד לבוררות עסקית.

המוסד - המוסד הישראלי לבוררות עסקית.

הבורר - בורר או בוררים שימנה הנשיא בהתאם לכללים אלה, לרבות במסגרת הליך ערעור.

תובענה - תביעה המוגשת למוסד לבוררות לרבות תביעה שכנגד.

בקשה - לרבות בקשה למתן סעד זמני.

החלטה - החלטת בורר לרבות בבקשה למתן סעד זמני.

סעד זמני - סעד שניתן על-ידי בורר להבטחת קיומו של הליך בוררות ו/או להבטחת קיומו של פסק בוררות, במסגרת החלטה ו/או במסגרת פסק הבוררות והכול כקבוע בפרק "סעדים זמניים" לכללים אלו.

פסק הבוררות - הפסק שניתן על-ידי הבורר, לרבות פסק ביניים; או פסק שניתן על-ידי ערכאת הערעור.

ערעור - ערעור על פסק בוררות בפני ערכאת ערעור של המוסד לבוררות, והכול כקבוע בפרק "ערכאת ערעור" לכללים אלה.

צד - תובע (לרבות תובעים), נתבע (לרבות נתבעים) או בעלי דין נוספים.

כלל 2: בקשה לקיום בוררות

2.1 בקשה לקיום בוררות

המבקש יעביר למוסד לבוררות בקשה לקיום בוררות שתפרט כדלהלן:

2.1.1 שמותיהם, כתובותיהם, מספרים מזהים (ת.ז./ ח.פ. וכו') ופרטי התקשרותם (לרבות כתובת דוא"ל) של הצדדים לסכסוך.

2.1.2 שמו, כתובתו ופרטי התקשרותו של בא-כוח המבקש, אם הוא מיוצג.

2.1.3 תיאור תמציתי של הסכסוך, הנסיבות המקימות את עילת התביעה ואת הסעדים המבוקשים.

2.1.4 המבקש רשאי לציין העדפה באשר לתחום התמחות הבורר.

2.2 צירוף הסכם בוררות ומסמכים נוספים

לכתב הבקשה יצורף העתק של המסמך, שבו כלולה הסכמת הצדדים להכרעת הסכסוך בבוררות (כגון: הסכם בוררות ביחס לסכסוך, סעיף בוררות בהסכם, פרוטוקול מישיבת בית-משפט הכולל הסכמה של הצדדים למסור את הסכסוך לבוררות, סעיף בוררות בתקנון של תאגיד, החלטת בית-משפט המפנה את הצדדים לבוררות).

2.3 הודעה לצדדים האחרים

המוסד יעביר עותק של הבקשה לקיום בוררות ונספחיה לצדדים המפורטים בבקשה לקיום בוררות.

2.4 תשובה לבקשה

צד שקיבל בקשה לקיום בוררות רשאי להשיב לבקשה תוך 15 ימים. בתשובה יציין האם בכוונתו להגיש תביעה שכנגד, ובמקרה כזה יחולו ההוראות הנוגעות להגשת בקשה לקיום בוררות כאמור לעיל.

כלל 3: הבורר

3.1 מינוי בורר

3.1.1 הצדדים רשאים להציע בורר מוסכם עם הגשת הבקשה לקיום הבוררות. הבורר המוצע יועבר לאישורו של הנשיא לצורך מינויו כבורר. בהיעדר הסכמת הצדדים או אישור המינוי כאמור, ימנה הנשיא בורר מתוך רשימת הבוררים של המוסד, בשים לב, בין היתר, לכישוריו, ניסיונו, מומחיותו ומקצועיותו של הבורר, תוך התאמה, ככל הניתן, לנושא הסכסוך והעדפות הצדדים לגבי תחום המומחיות של הבורר, אם היו כאלה.

3.1.2 הצדדים רשאים להסכים על בוררות אשר כוללת יותר מבורר אחד. כל אחד מן הבוררים המוצעים יועבר לאישורו של הנשיא לצורך מינויו כבורר. בהיעדר הסכמת הצדדים או אישור המינוי כאמור, ימנה הנשיא בורר מתוך רשימת הבוררים של המוסד, בשים לב, בין היתר, לכישוריו, ניסיונו, מומחיותו ומקצועיותו של הבורר, תוך התאמה, ככל הניתן, לנושא הסכסוך והעדפות הצדדים לגבי תחום המומחיות של הבורר, אם היו כאלה.

3.2 הצהרת הבורר

הבורר שימונה יצהיר בכתב שאין לו דעה קדומה, עניין אישי או מעורבות בעניין שבמחלוקת וכי הוא כשיר וזמין לניהול הבוררות. כמו כן יתחייב לכבד את כללי המוסד לבוררות ולפעול על-פיהם.

3.3 מינוי בורר חליף

נבצר מהבורר למלא את תפקידו - ימונה בורר אחר תחתיו על-פי כללים אלה, אלא אם הסכימו הצדדים אחרת. מונה בורר אחר - תימשך הבוררות מהשלב שהגיעה אליו, אלא אם יחליט הבורר אחרת, לאחר שנתן לצדדים זכות להשמיע טענותיהם בנושא.

3.4 השגה על מינוי הבורר לפני תחילת הבוררות

3.4.1 קודם לתחילת הבוררות, רשאי צד להשיג על מינויו של הבורר בפני נשיא המוסד לבוררות בגין היעדר כשירות הבורר לדון בנושא הסכסוך, חשש מפני דעה קדומה, עניין אישי, או כל סיבה אחרת, אשר לדעת הפונה שוללת מהבורר המיועד את האפשרות לכהן כבורר.

3.4.2 ההשגה על מינוי הבורר תימסר למוסד לבוררות מיד לאחר מועד ההודעה על המינוי, ולא יאוחר מ-10 ימים לאחר קבלת ההודעה על מינוי הבורר. ההשגה תהא חתומה ותציין את העילות להשגה, כאמור לעיל.

3.4.3 הצד השני רשאי להשיב להשגה על מינוי הבורר בתוך 10 ימים מיום קבלת ההשגה.

3.4.4 הנשיא יחליט בהשגה לאחר ששקל את נימוקי ההשגה והתשובה וכן לאחר שקיבל את עמדת הבורר לאמור בהשגה.

3.5 העברת בורר מתפקידו

לנשיא תהיה סמכות להעביר בורר מתפקידו לאחר שהחלה הבוררות לבקשת צד או לפי שיקול דעתו של הנשיא, לאחר שמצא הצדקה לכך, ומנימוקים שיירשמו.

כלל 4: ישיבה מקדמית

4.1 הודעה בדבר הישיבה המקדמית

עם מינוי הבורר ישלח המוסד לבוררות הודעה לצדדים בדבר מינויו של הבורר ובדבר המועד שנקבע לקיום הישיבה המקדמית.

4.2 סמכות הבורר בישיבה המקדמית

במסגרת הישיבה המקדמית ידונו הצדדים באופן ניהול הבוררות. לבורר תהיה הסמכות לקביעת סדרי הדין בבוררות ואופן ניהול הבוררות על-פי הכללים וכן על פי שיקול דעתו.

כלל 5: כתבי טענות

5.1 כתב תביעה

תוך 30 ימים ממועד הישיבה המקדמית, יגיש התובע למוסד לבוררות כתב תביעה שיפרט, בנוסף לפרטים שבכלל 2.1 לעיל, גם את העובדות והטענות הנדרשות לתביעתו. לכתב התביעה יצורפו העתקי המסמכים המהותיים המבססים את עילת התביעה.

5.2 כתב הגנה

תוך 30 ימים מקבלת כתב התביעה ימסור הנתבע למוסד לבוררות את כתב הגנתו, תוך ציון פרטי בא-כוחו, אם בחר להיות מיוצג. כתב ההגנה יפרט באילו עובדות או טענות משפטיות הנתבע מודה ובאילו אינו מודה. לכתב ההגנה יצורפו המסמכים המהותיים התומכים בטענות ההגנה.

5.3 כתב תשובה

תוך 15 ימים מקבלת כתב ההגנה יהיה רשאי התובע להגיש כתב תשובה לכתב ההגנה.

5.4 כתב תביעה שכנגד

נתבע המבקש להגיש כתב תביעה שכנגד, כחלק מכתב הגנתו, יכתירו בכותרת "כתב תביעה שכנגד".

האמור בכלל 5.1 לגבי כתב התביעה יחול גם על כתב תביעה שכנגד.

5.5 כתב הגנה לכתב תביעה שכנגד

תובע המבקש להתגונן בפני כתב התביעה שכנגד, יעשה כן במסמך שכותרתו "כתב הגנה שכנגד" שיוגש תוך 30 יום מתאריך קבלתו את כתב התביעה שכנגד. האמור בכלל 5.2 לגבי כתב הגנה יחול גם על כתב הגנה שכנגד.

5.6 כפירה בסמכות הבורר

הבורר יהיה מוסמך להכריע בכל טענה הנוגעת לסמכותו, אלא אם שללו הצדדים במפורש סמכות זו.

צד המבקש לכפור בסמכות הבורר, יעשה זאת בהזדמנות הראשונה מיד לאחר שנודעו לו הנסיבות המקימות את עילת הבקשה ולא יאוחר מהיום שבו טען לראשונה לגופו של עניין התובענה. הבורר יכריע בבקשה בסמוך לאחר הגשתה.

5.7 בקשה לקיום הליך מהיר ללא החלפה של כתבי טענות

הסכימו הצדדים על מסירת ההכרעה בסכסוך שביניהם למוסד לבוררות בלא החלפה של כתבי טענות, יחתמו על הסכם בוררות בצירוף בקשה לניהול בוררות ללא החלפה של כתבי טענות.

כלל 6: ניהול הבוררות

6.1 מקום הבוררות

מושב הבוררות יהיה תל אביב, ישראל.

ישיבות הבוררות תתקיימנה במשרדי המוסד, אלא אם הוסכם אחרת בין הצדדים, באישור נשיא המוסד, לניהול הבוררות במקום אחר.

הבורר יהא רשאי לקיים ישיבות בדרך של היוועדות חזותית או בכל אמצעי תקשורת אחר.

6.2 שפת הבוררות

הצדדים יהיו רשאים לקבוע את השפה שבה תתנהל הבוררות. בהיעדר הסכמה כאמור - תתנהל הבוררות בשפה העברית. לא הוסכם בין הצדדים על שפת הבוררות ואחד הצדדים ביקש לנהל את הבוררות שלא בשפה העברית - יקבע הבורר את שפת הבוררות.

6.3 דין מהותי

הצדדים רשאים להסכים ביניהם בדבר הדין המהותי שיחול בבוררות. הסכימו הצדדים כאמור - יכריע הבורר בהתאם לאותו דין. בהיעדר הסכמה, הבורר לא יהיה קשור בדין המהותי ויפסוק לפי מיטב שפיטתו על פי החומר שבפניו.

6.4 דיני ראיות וסדרי דין

6.4.1 הצדדים יהיו רשאים להסכים האם יחולו דיני הראיות וסדרי הדין הנהוגים בבתי-המשפט. בהיעדר הסכמה בין הצדדים, הבורר לא יהיה קשור בדיני הראיות ובסדרי הדין.

6.4.2 הבורר יפעל בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה של חילוקי הדעות.

6.4.3 במהלך כל הבוררות, יפעל הבורר כדי לקדם הסכמה בין הצדדים.

6.5 רישום פרוטוקול/ הקלטת הדיונים

במהלך ישיבות הבוררות יירשם פרוטוקול, אולם בהסכמת הצדדים או על-פי הוראת הבורר, הדיונים יוקלטו, ולאחר מכן יתומללו. בעלויות ההקלטה והתימלול יישאו הצדדים בחלקים שווים, וזאת כל עוד לא החליט הבורר אחרת.

6.6 לוח זמנים

6.6.1 הבורר יקבע את לוח הזמנים והמועדים לניהול הבוררות ויהא רשאי לשנות את המועדים לפי שיקול דעתו, בין אם נקבעו לפי כללים אלה ובין אם נקבעו על ידיו.

6.6.2 הורה הבורר על ביצוע פעולה תוך פרק זמן קצוב, תהא לבורר סמכות להאריך אותו מועד, לפי שיקול דעתו או על-פי בקשה שתוגש לו על-ידי אחד הצדדים.

6.6.3 הנשיא מוסמך לשנות כל מועד הקבוע בכללים אלה.

6.6.4 ימי פגרה יובאו בחשבון המועדים הקבועים בכללים אלה.

6.7 הזמנת עדים

6.7.1 הבורר רשאי ליתן הוראות בדבר הזמנת עדים למתן עדות, בין לבקשת צד ובין מיוזמת הבורר, לרבות פסיקת שכר עדות והוצאות.

6.7.2 עד המעיד בבוררות, יהיו חובותיו וחסיונותיו כשל עד המעיד בבית המשפט.

6.8 אזהרת עדים

עד המעיד בבוררות יוזהר כי עליו להעיד אמת, שאם לא כן יהא צפוי לעונש הקבוע בחוק.

6.9 חקירת עדים

הבורר רשאי ליתן הוראות בדבר חקירת העדים, לרבות חקירת מומחים.

6.10 מומחה מטעם הבורר

6.10.1 הבורר רשאי למנות מומחה שיתן חוות דעת בעל-פה או בכתב, בין אם הוזמן מומחה כעד מטעם אחד הצדדים ובין אם לאו.

6.10.2 הצדדים ישתפו פעולה עם המומחה שמונה על-ידי הבורר ויעמידו לרשותו כל מידע הנחוץ לשם גיבוש חוות דעתו.

6.11 סיכומים

הבורר יתן הוראות בדבר סיכומי טענות בבוררות, בעל-פה או בכתב, וכן יקצוב מועד לשמיעת הסיכומים או להגשתם, בהתאמה.

6.12 מסמכים

כל המסמכים שיוגשו במסגרת הבוררות, יוגשו למוסד לבוררות וכן לכל אחד מהצדדים.

6.13 המצאת מסמכים

6.13.1 המצאת מסמכים לבורר תיעשה באמצעות המוסד לבוררות, אלא אם כן יורה הבורר אחרת.

6.13.2 המצאת מסמכים בין הצדדים תיעשה ישירות ביניהם, במקביל להמצאתם למוסד לבוררות, לפי הכתובת המפורטת בכתבי הטענות, אלא אם הורה הבורר אחרת.

6.14 סמכות כללית של הבורר

ציווה הבורר על צד להליך דבר הכרוך בניהול הבוררות, וללא סיבה מוצדקת לא מילא הצד אחרי הצו, רשאי הבורר ליתן הוראות כנגד הצד שלא קיים את הצו, לאחר שהתרה בו, לרבות לדחות את התביעה, אם ניתן הצו נגד תובע, או למחוק את ההגנה ולפסוק בסכסוך כאילו לא התגונן הנתבע, אם ניתן הצו נגד נתבע, וכן לחייב בהוצאות לפי שיקול דעתו.

6.15 אי-הופעת בעל דין

במקרה של אי-הופעה של צד לישיבת בוררות שאליה הוזמן או אי-עמידה במועדים שנקבעו בכללים אלה לגבי הגשת כתבי טענות, רשאי הבורר להורות, לאחר מתן התראה והקצבת זמן לתיקון המחדל, על דחיית התביעה או קבלתה, לפי העניין, בחלקה ו/או בשלמותה, או על קיום הדיון חרף היעדרו של צד ו/או ליתן כל החלטה ו/או פסק לפי שיקול דעתו, לרבות חיוב בהוצאות.

6.16 סודיות הליך הבוררות

הצדדים והבורר מתחייבים לשמור בסודיות את הליך הבוררות, לרבות דיוני הבוררות ומסמכים שהוגשו והוכנו לצורך ההליך וכן פסק הבוררות. אין באמור בסעיף זה כדי למנוע את הצגת פסק הבוררות או מסמכים שהוגשו במסגרת ההליך בהתאם להוראות כל דין.

6.17 תיק הבוררות

תיק הבוררות ינוהל במוסד לבוררות ועם סיום הבוררות יועבר תיק הבוררות לארכיון המוסד לבוררות, ויישמר לתקופה שיש לשמרו על-פי דין.

6.18 סמכות כללית

לנשיא הסמכות להחליט על כל עניין הנוגע לניהול הבוררות בהתאם לשיקול דעתו ומנימוקים שיירשמו.

כלל 7: סעדים זמניים

7.1 מתן סעד זמני

בורר יהיה מוסמך ליתן צו למתן כל סעד זמני כפי שימצא לנכון. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מזכותו של כל צד לפנות לבית המשפט בבקשה למתן סעד זמני.

7.2 בקשה למתן סעד זמני

7.2.1 בקשה למתן סעד זמני תוגש לאחר מינוי הבורר ובכל שלב של הליך הבוררות.

7.2.2 בקשה למתן סעד זמני תכלול את כל הנימוקים שמבקש צד לטעון, כל המסמכים הרלבנטיים לבקשה וכן ראיות מספקות לקיומה של עילת תביעה בתובענה העיקרית ותיתמך בתצהיר של המבקש. הבקשה תכלול טיעונים משפטיים והפניה לאסמכתאות.

7.2.3 הבורר יהיה מוסמך להתנות את מתן הסעד המבוקש בהפקדת ערובות, לרבות ערבון במזומן, ערבות בנקאית, ערבות צד ג', עיקול נכס של המבקש וכן הפקדת בטוחות להבטחת זכויות צד שלישי.

7.3 דיון בבקשה למתן סעד זמני

7.3.1 על בקשה למתן סעד זמני יגיב המשיב תוך 3 ימים, אלא אם קבע הבורר אחרת.

7.3.2 דיון בבקשה יתקיים במעמד הצדדים, אלא אם קבע הבורר אחרת.

7.3.3 תשובת המשיב תתייחס לכל טענות המבקש ותהא נתמכת בתצהיר לאימות העובדות המפורטות בתשובה.

7.3.4 החלטה בעניין סעד זמני תינתן תוך 3 ימים מיום קבלת תשובת המשיב או במקרה שיתקיים דיון בעל-פה, תוך 3 ימים מיום הדיון.

7.4 בקשה למתן סעד זמני במעמד צד אחד

7.4.1 צד רשאי לבקש כי סעד זמני יינתן במעמד צד אחד ויפרט את הצורך במתן הסעד במעמד צד אחד.

7.4.2 הוגשה בקשה למתן סעד זמני במעמד צד אחד, רשאי הבורר לזמן את הצדדים לדיון בפניו בתוך יום אחד ממועד הגשת הבקשה וליתן סעד ארעי עד למועד הדיון. דיון כאמור יתקיים אף מבלי שניתנה תשובת המשיב בכתב.

7.4.3 ניתן סעד זמני במעמד צד אחד, יקבע הבורר את היקפו ומגבלותיו, את תנאי הערבות והבטוחות שעל המבקש להפקיד וכן את המועד להגשת תשובת המשיב ולקיום דיון במעמד הצדדים תוך 7 ימים ממועד הצו, אלא אם החליט הבורר אחרת, או הצדדים הסכימו אחרת.

7.5 הוראות שונות

7.5.1 החלטת הבורר בעניין סעד זמני תהא מנומקת.

7.5.2 בורר רשאי לעיין מחדש בכל החלטה למתן סעד זמני, לבטלה, לשנותה או לתקנה ויחולו על עיון מחדש, כאמור, כללי פרק זה בדבר בקשה למתן סעד זמני, בשינויים המחויבים.

7.5.3 בורר רשאי להחליט, בהחלטה מנומקת, לאחר שנתן לצדדים אפשרות להשמיע את טענותיהם, כי הדיון בתובענה עצמה יוקדם ויראו את הדיון בבקשה לסעד זמני כאילו הוא דיון בתובענה עצמה, בכפוף לכך שיתאפשר לצדדים להביא את מלוא ראיותיהם ולטעון את מלוא טענותיהם.

7.5.4 סעד זמני יפקע מאליו:

7.5.4.1 אם התנה הבורר את מתן הסעד בתנאי כלשהו, והתנאי לא התקיים.

7.5.4.2 אם נקבע בהחלטה מועד לפקיעתו.

7.5.4.3 בעת מתן פסק הבוררות או פסק הערעור, לפי העניין, אם לא ניתנה בפסק החלטה בעניין הסעד הזמני. במקרה של עיקול זמני - יעמוד העיקול בתוקפו עד לביצוע פסק הבוררות.

7.5.5. ניתן סעד זמני, רשאי הבורר בפסק הבוררות ליתן החלטה בדבר הסעד הזמני, לרבות החלטה בדבר פיצוי כל צד שנפגע כתוצאה מהסעד הזמני וכן החלטה בדבר חילוט ערבויות ובטחונות. לצורך כך, רשאי הבורר ליתן לצדדים אפשרות להשמיע את טענותיהם ולהביא ראיות.

כלל 8: פסק הבוררות

8.1 פסק הבוררות

בורר יהיה מוסמך ליתן פסק בוררות לרבות פסק הצהרתי, צו עשה וצו לא תעשה. פסק הבוררות יהא בכתב, יהא מנומק וייחתם על-ידי הבורר. במידה שפסק הבוררות כולל חיוב כספי, אזי יכלול פסק הבוררות הוראות בדבר תשלום הפרשי הצמדה ו/או ריבית. פסק הבוררות, בין שכולל חיוב כספי ובין אם לאו, יכלול הוראות בדבר תשלום הוצאות הבוררות ושכ"ט עו"ד, והכול - לפי שיקול דעתו של הבורר.

8.2 פסק ביניים

הבורר רשאי ליתן פסק ביניים.

8.3 מועד מתן פסק הבוררות

פסק הבוררות יינתן תוך 30 ימים ממועד קבלת הסיכומים האחרונים.

8.4 מסירת פסק הבוררות

המוסד ישלח את פסק הבוררות לכל אחד מהצדדים, וזאת לאחר שהוסדר התשלום המגיע בגין ניהול הבוררות כמפורט בכלל 13 להלן.

כלל 9: פשרה

9.1 פסק בוררות בפשרה

הבורר רשאי, בהסכמת הצדדים, לפסוק בחילוקי הדעות שבין הצדדים, כולם או חלקם, בדרך של פשרה, ובמקרה כזה לא יהא חייב לנמק את הפסק.

9.2 הצעת פשרה

במהלך הבוררות רשאי הבורר להציע לצדדים הצעות פשרה מבלי שהדבר ייחשב כהבעת דעה כלשהי לגופה של הבוררות. במקרה שהצדדים הגיעו להסכם ביניהם, יוכלו הצדדים לעתור לבורר ליתן תוקף של פסק בוררות להסכם אליו הגיעו.

9.3 היעדר זכות ערעור

פסק בוררות בפשרה אינו נתון לערעור גם אם בחרו הצדדים במסלול בוררות הכולל ערכאת ערעור.

כלל 10: ערכאת ערעור

10.1 זכות ערעור

10.1.1 צדדים הפונים לבוררות רשאים לבחור במסלול לפיו פסק הבורר יהיה נתון לערעור בפני הרכב של בורר דן יחיד או שלושה בוררים, לפי בחירתם, בין אם במסגרת הסכם הבוררות ובין אם בהסכמה אחרת בכתב, לרבות בדרך של חתימה על נוסח הסכם בוררות הכולל זכות ערעור בהתאם לנוסח המצורף בנספח. אם לא קבעו הצדדים כאמור - פסק הבורר לא יהיה נתון לערעור.

10.1.2 החליטו הצדדים על בוררות עם מסלול ערעור - ינמק הבורר את פסק הבוררות הנתון לערעור.

10.2 הגשת ערעור

10.2.1 ערעור יוגש למוסד לבוררות תוך 45 ימים מיום מסירת פסק הבורר לצדדים.

10.2.2 ערעור יוגש בכתב ויפרט את שמות וכתובות הצדדים לסכסוך ובאי-כוחם, נימוקי הערעור, טיעוני הערעור ומועד מסירת פסק הבורר. פסק הבורר יצורף לערעור ויהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

10.3 כתב תשובה

המשיב יגיש כתב תשובה לערעור תוך 30 ימים מיום שנמסר לו הערעור ויפרט את נימוקיו וטענותיו. במסגרת תשובתו, רשאי המשיב להגיש ערעור שכנגד.

10.4 מותב הערעור

10.4.1 הצדדים יהיו רשאים להציע בורר מוסכם שידון בערעור. הבורר המוצע יועבר לאישורו של הנשיא לצורך מינויו כבורר. בהיעדר הסכמת הצדדים או אישור המינוי כאמור, ימנה הנשיא בורר מתוך רשימת הבוררים של המוסד, בשים לב, בין היתר, לכישוריו, ניסיונו, מומחיותו ומקצועיותו של הבורר, תוך התאמה, ככל הניתן, לנושא הסכסוך והעדפות הצדדים לגבי תחום המומחיות של הבורר, אם היו כאלה.

10.4.2 בערעור בפני הרכב בוררים, הכרעת המותב תהא לפי רוב.

10.4.3 ערכאת הערעור תהא מוסמכת לקיים דיון ולקבל החלטות בהרכב חסר, בהסכמת הצדדים.

10.4.4 נבצר מבורר למלא את תפקידו מוסמך נשיא המוסד למנות בורר חליף במקומו.

10.4.5 יו"ר ההרכב מוסמך לדון בעניינים פרוצדורליים ולהחליט בהם בעצמו.

10.5 ניהול הערעור

10.5.1 ערכאת הערעור תהא רשאית לעיין בתיק הבוררות ולהסתמך על כל מסמך ו/או מידע המצוי בו. הצדדים בערעור אינם זכאים להביא ראיות נוספות, בין בכתב ובין בעל-פה אלא אם החליטה ערכאת הערעור לקבל ראיות ועדויות חדשות מנימוקים שיירשמו.

10.5.2 ערכאת הערעור רשאית לקיים ישיבות בנוכחות הצדדים, לשמוע טיעונים בעל-פה ו/או לדרוש לקבל סיכומים בכתב ולהכריע בערעור על סמך כתבי הטענות והטיעונים הנוספים.

10.6 סמכויות ערכאת הערעור

10.6.1 ערכאת הערעור תהא רשאית לדחות את הערעור כולו או חלקו או לקבלו כולו או חלקו ובכלל זאת מוסמכת להשלים את פסק הבורר, לתקנו או להחזירו לבורר שנתן אותו בצירוף הוראות.

10.6.2 פסק הבוררות של ערכאת הערעור יהא מנומק.

10.6.3 ערכאת הערעור מוסמכת ליתן סעדים זמניים.

10.7 פסק הערעור

10.7.1 ערכאת הערעור תכריע בערעור תוך שלושה חודשים מיום הגשת כתב הטענות האחרון. במקרים מיוחדים, נשיא המוסד לבוררות מוסמך להאריך תקופה זו.

10.7.2 פסק הערעור הוא "פסק בוררות" כמשמעו בחוק הבוררות.

10.8 תחולת כללי הבוררות

כללי הבוררות יחולו על הליך הערעור בשינויים המחויבים.

כלל 11: סירוב לבוררות/ הפסקת בוררות

11.1 סירוב לקבל תיק בוררות

הנשיא רשאי לסרב לקיים בוררות במסגרת המוסד לבוררות ויודיע על כך לצדדים, בסמוך לאחר קבלת פנייה לקיום הבוררות במסגרת המוסד.

11.2 הפסקת הליכי בוררות

הנשיא מוסמך להורות על הפסקת הליכי הבוררות במסגרת המוסד וזאת לאחר שאיפשר לצדדים לטעון בעניין זה.

כלל 12: סמכויות עזר של מזכירות המוסד לבוררות

12.1 סמכות כללית

12.1.1 למזכירות המוסד לבוררות תהיינה סמכויות עזר כפי שיורה הנשיא.

12.1.2 מזכירות המוסד לבוררות תדאג לביצוע כל הפעולות המינהליות כמפורט בכללים אלה.

12.2 סמכות לפיקוח על מועדים וגביית תשלומים

12.2.1 מזכירות המוסד לבוררות תפקח אחר קיום המועדים שנקבעו בכללים אלה או בהחלטות הבורר.

12.2.2 מזכירות המוסד לבוררות תדאג לגביית תשלומי הוצאות הבוררות, כאמור בכלל 13 לכללים שלהלן, ותודיע לנשיא במקרה של פיגור צד בתשלום.

כלל 13: תשלומים

13.1 תשלומים עבור ניהול הבוררות

שירותי המוסד לבוררות הינם בתשלום אשר ישולם על-ידי הצדדים כמפורט בטבלת התשלומים, כפי שתהא בתוקף מעת לעת.

נשיא המוסד רשאי להורות על הפקדת פקדון או מקדמה, באופן שימצא לנכון, להבטחת תשלום הוצאות הבוררות.

13.2 הוצאות מיוחדות

הבורר רשאי לחייב את הצדדים בתשלום הוצאות מיוחדות, כגון הוצאות ושכ"ט למומחה מטעם הבורר, תשלום למתורגמן, תשלום עבור פעולות שהבורר ביצע בהסכמת הצדדים כגון ביקור בנכס וכיו"ב, ולקבוע מועדים לביצוע תשלומים אלה.

13.3 אי-תשלום הוצאות הבוררות

13.3.1 במקרה שצד אחד לא שילם את מלוא התשלומים בגין הליך הבוררות, כאמור לעיל, אזי ייחשב הדבר כאי-הופעתו של אותו צד לישיבת בוררות ויתקיימו לגביו הוראות כלל 6.15 לעיל. הנשיא או הבורר רשאים להורות על עיכוב המשך הדיון בבוררות או במתן הפסק עד אשר יוסדר נושא התשלום, וזאת מבלי לגרוע מסמכויותיהם לפעול כאמור בכללים אלה.

13.3.2 מבלי לגרוע מהאמור, חפץ צד, אשר שילם את התשלומים המגיעים ממנו, בקיום הבוררות או בקבלת פסק הבוררות - אזי יהא רשאי לשלם גם את חלקו של הצד שלא שילם את מלוא התשלומים ומשעשה כן - זכאי הוא בכל עת לחזור על בעל-הדין שלא שילם ולהיפרע ממנו בגין מה ששילם.

13.3.3 הופסקה הבוררות מחמת מקרה שבו נמנעו שני הצדדים מתשלום הוצאות הבוררות, לא יהא בכך כדי לגרוע מחבותם של הצדדים לשאת בהוצאות הבוררות עד אותו שלב.

13.4 ערובה להוצאות

13.4.1 לבקשת צד או ביוזמת הבורר, רשאי הבורר, לאחר שנתן לצדדים הזדמנות לטעון בעניין, לחייב את הצדדים, כולם או חלק מהם, בהפקדת ערובה לטובת הוצאות הצדדים והוצאות הליך הבוררות.

13.4.2 לא תופקד הערובה - יחולו הוראות סעיף 6.15 לעיל.

כלל 14: שימוש בבינה מלאכותית בהליכי בוררות

14.1 עידוד השימוש בבינה מלאכותית

המוסד מעודד שימוש מושכל, אחראי ומבוקר בכלי בינה מלאכותית לשם ייעול הליכי הבוררות, שיפור איכותם, קיצור משכם והפחתת עלויותיהם, תוך שמירה על הגינות ההליך, זכויות הצדדים, סודיות הבוררות ועצמאות שיקול דעתו של הבורר.

הוראות פרק זה יחולו על הבורר, הצדדים, באי כוחם, המומחים, העדים, עובדי המוסד וכל גורם אחר המשתתף בהליך הבוררות, בהתאם לתפקידו ולמהות השימוש בכלי הבינה המלאכותית.

14.2 עצמאות הבורר ואיסור האצלת סמכות ההכרעה

הבורר רשאי להסתייע בכלי בינה מלאכותית במילוי תפקידו, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להחליף את שיקול דעתו העצמאי.

הבורר לא יאציל לכלי בינה מלאכותית את סמכותו להכריע במחלוקת, כולה או חלקה, ובכלל זה את סמכותו לקבוע ממצאים עובדתיים, להעריך מהימנות עדים, להכריע בשאלות משפטיות ולקבוע את זכויות הצדדים וחובותיהם.

החלטות הבורר ופסק הבוררות, על נימוקיהם, יהיו פרי שיקול דעתו העצמאי, והבורר יישא באחריות מלאה לתוכנם.

14.3 כשירות מקצועית ואחריות אישית

העושה שימוש בכלי בינה מלאכותית במסגרת הליך הבוררות יכיר במידה סבירה את יכולותיו, מגבלותיו והסיכונים הכרוכים בשימוש בו, וינקוט אמצעי זהירות ובקרה המתאימים לאופי השימוש ולנסיבות העניין.

אין בשימוש בכלי בינה מלאכותית כדי לגרוע מאחריותו המקצועית והאישית של המשתמש לתוצרי עבודתו או לפעולות שבוצעו על ידו או מטעמו.

14.4 סודיות, חיסיון, פרטיות ואבטחת מידע

לא יעשה אדם שימוש בכלי בינה מלאכותית באופן העלול לפגוע בחובת הסודיות, בחיסיון, בפרטיות או באבטחת המידע הקשור להליך הבוררות.

מידע סודי, חסוי, אישי או מוגן אחר הקשור להליך הבוררות לא יוזן לכלי בינה מלאכותית, אלא לאחר שנבדק כי השימוש בכלי מותר על פי דין וכי קיימים אמצעים נאותים להבטחת סודיות המידע ואבטחתו, להגבלת הגישה אליו ולמניעת שימוש בלתי מורשה בו, לרבות לצורכי אימון המערכת.

14.5 חובת בדיקה ואימות

לא יסתמך אדם במסגרת הליך הבוררות על תוצר מהותי של כלי בינה מלאכותית בלא שבדק את נכונותו, שלמותו ומהימנותו במידה הנדרשת בנסיבות העניין.

בפרט, לא יגיש אדם לבורר, ולא יסתמך הבורר על אסמכתה משפטית, ציטוט, נתון עובדתי או ממצא ראייתי שהופקו באמצעות כלי בינה מלאכותית, בלא שאומתו באופן עצמאי באמצעות מקור מוסמך או חומר הראיות, לפי העניין.

התברר למשתתף בהליך כי תוצר שהוגש מטעמו כולל טעות מהותית, יפעל ללא דיחוי לתיקונה ולהבאת הדבר לידיעת הבורר ויתר הצדדים, ככל הנדרש.

14.6 שמירה על טוהר ההליך ואמינות הראיות

לא ייעשה שימוש בכלי בינה מלאכותית לשם יצירת ראיה כוזבת, זיוף ראיה, שינוי מטעה של ראיה, השפעה פסולה על עדות או הטעיית הבורר או מי מהצדדים.

הוגשה ראיה שנוצרה או שונתה באופן מהותי באמצעות כלי בינה מלאכותית, יגלה מגיש הראיה את דבר השימוש בכלי ואת מהותו, ככל שהדבר רלוונטי לבחינת אמינות הראיה, קבילותה או משקלה.

תצהיר, עדות או חוות דעת מומחה ישקפו את ידיעתו, ממצאיו או שיקול דעתו העצמאי של נותן העדות או חוות הדעת, לפי העניין. הסתייעות בכלי בינה מלאכותית לא תגרע מאחריותו לתוכנם.

14.7 חובת גילוי ושקיפות

ככלל, אין בעצם השימוש בכלי בינה מלאכותית כדי להקים חובת גילוי, ובפרט כאשר השימוש נעשה לצורכי הגהה, עריכה לשונית, איתור מידע, ארגון מסמכים או פעולות עזר שגרתיות אחרות.

ואולם, משתתף בהליך יגלה שימוש בכלי בינה מלאכותית מקום שבו בנסיבות העניין עשויה להיות לשימוש השפעה מהותית על אמינות הראיות, זכויות הצדדים או הגינות ההליך, או מקום שבו הורה הבורר על גילוי כאמור.

בורר המבקש לעשות שימוש החורג משימוש שגרתי בכלי בינה מלאכותית לצורך בחינה מהותית של ענייני הבוררות, ייידע את הצדדים מראש בדבר מהות השימוש המתוכנן וייתן להם הזדמנות להביע את עמדתם.

חובת הגילוי תיושם באופן מידתי, תוך שמירה על חיסיון, סודיות ותוצרי עבודה מוגנים.

14.8 שמירה על זכות הטיעון ושוויון הצדדים

השימוש בכלי בינה מלאכותית לא יפגע בזכותו של צד להליך הוגן, בשוויון בין הצדדים או בהזדמנות הנאותה הניתנת לכל צד להציג את טענותיו וראיותיו.

הבורר לא יבסס את הכרעתו על מידע עובדתי מהותי שהתקבל באמצעות כלי בינה מלאכותית ואינו חלק מחומר הראיות, מבלי שמידע זה אומת כדין, הובא לידיעת הצדדים וניתנה להם הזדמנות נאותה להתייחס אליו.

הוראה זו תחול גם על סוגיה משפטית מהותית חדשה שהתגלתה באמצעות כלי בינה מלאכותית, ככל שנדרשת בנסיבות העניין מתן הזדמנות לצדדים לטעון לגביה.

14.9 סמכות הבורר להסדיר את השימוש בבינה מלאכותית

בכפוף לדין החל, להסכמות הצדדים ולהוראות פרק זה, רשאי הבורר, לאחר שניתנה לצדדים הזדמנות להביע את עמדתם, לקבוע הוראות בדבר השימוש בכלי בינה מלאכותית במסגרת הליך הבוררות.

בכלל זה רשאי הבורר להתיר, להגביל או לאסור שימושים מסוימים, לקבוע חובות גילוי ותיעוד, להורות על הצגת ראיות מקוריות או מידע הדרוש לבחינת תוצר שהופק באמצעות בינה מלאכותית, ולקבוע הוראות נוספות הנדרשות להבטחת תקינות ההליך.

בהפעלת סמכותו ישקול הבורר, בין היתר, את יעילות ההליך, עלויותיו, מורכבות המחלוקת, סיכוני השימוש, זכויות הצדדים והצורך בשמירה על תוקפו של פסק הבוררות.

14.10 הפרת הכללים

נמצא כי הופרה הוראה מהוראות פרק זה, רשאי הבורר, לאחר שנתן לצדדים הזדמנות נאותה לטעון בעניין, לנקוט אמצעים מידתיים המצויים בגדר סמכותו והנדרשים לתיקון ההפרה ולשמירה על תקינות הליך הבוררות.

בכלל זה רשאי הבורר להורות על תיקון או הוצאה של מסמך שהוגש, לקבוע את המשקל שיש לייחס לראיה, להסיק מסקנות ראייתיות מתאימות ולהביא את ההפרה בחשבון בעת פסיקת הוצאות הבוררות.

הפרה מהותית של הוראות פרק זה על ידי בורר תובא לידיעת נשיא המוסד לשם בחינתה בהתאם לסמכויותיו, לכללי הבוררות ולכללי האתיקה של המוסד.

אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מהוראות הדין או מחובותיו המקצועיות והאתיות של מי מהמשתתפים בהליך הבוררות.

תיק מס' _____

הסכם לקיום בוררות
במוסד הישראלי לבוררות עסקית

1. אנו הח"מ מסכימים בזאת למסור את ההכרעה בסכסוך שבינינו לבוררות במסגרת המוסד הישראלי לבוררות עסקית, שתתנהל על-פי כללי הבוררות של המוסד.

2. הצדדים הח"מ **מסכימים / אינם מסכימים** לכך שהפסק שיינתן על-ידי הבורר יהיה נתון לערעור בפני ערכאת ערעור של המוסד לבוררות עסקית בהתאם לכללי הבוררות בפני בורר **יחיד / שלושה בוררים**, אשר ימונה/נו על-ידי נשיא המוסד הישראלי לבוררות עסקית בהתאם לכללי הבוררות של המוסד.

3. אנו הח"מ מתחייבים בזאת לשלם למוסד הישראלי לבוררות עסקית במועד את כל התשלומים בגין בוררות זו, על-פי טבלת התשלומים כפי שתהיה בתוקף מעת לעת.

_____ _____
חתימה חתימה

שם _____ שם _____

כתובת_____ כתובת _____

מייל _____ מייל _____

תאריך _____ תאריך_____